

Kindcentrum Marciaborg, Baflo Duurzaam kindcentrum leert kinderen over techniek

De leefbaarheid in het Groningse tweelingdorp Baflo-Rasquert is er met de komst van het nieuwe multi-functionele kindcentrum Marciaborg erg op vooruit gegaan. Niet alleen de twee basisscholen in het dorp hebben een plekje gekregen in het aardbevingsbestendige gebouw, ook sportclubs zoals de tennisvereniging en de peuters van Kids2B hebben er hun intrek in genomen.

‘Veel kinderen enthousiast gemaakt voor een toekomst in de bouw’

- Jeroen Dijkhuis

In deze Bouwen in het Noorden nemen we u graag nog eens mee naar de bouw van dit duurzame en toekomstbestendige kindcentrum. Enige tijd geleden besteedden we hier ook aandacht aan. Op 18 oktober is het gebouw met zang en dans feestelijk geopend. Uiteraard met de kinderen in de hoofdrol.

De kinderen van cbs Ichtus en obs Noordewier hebben de bouw van hun nieuwe school op de voet gevolgd. Door middel van workshops en bezoeken aan de bouwplaats bleven de kinderen up-to-date. ‘Met dit project hebben we heel veel kinderen enthousiast weten te maken voor een toekomst in de bouw’, meent Jeroen Dijkhuis van Hesco Bouw. ‘Omdat we bouwden pal naast obs Noordewier konden de kinderen van deze school vanaf het schoolplein de bouw mooi volgen. Sommige kinderen zaten letterlijk iedere pauze te kijken naar wat er aan de andere kant van het hek gebeurde.’

Herinterpretatie van een Groninger boerderij

Beatrice Montesano mocht namens KAW-architecten het ontwerp voor de Marciaborg voor haar rekening nemen. Zij liet zich inspireren door architectuur in de regio. 'De nieuwe school kwam aan de rand van het dorp, met aan de achterzijde een open landschap. Langs de locatie loopt een historisch wandelpad. Dat zijn elementen waar wij veel rekening mee hebben gehouden. Hoe staat het gebouw in relatie tot zijn omgeving? De school moest echt in het Groninger landschap passen. Ik denk dat we daar goed in geslaagd zijn', vertelt Montesano. 'Het schoolgebouw is een herinterpretatie van een Groninger boerderij. Er is gekozen voor één bouwlaag met een kap, met een "schuur-uitstraling". De gevels zijn met hout bekleed, het dak heeft zwarte pannen.'

Balans

Montesano had rekening te houden met alle partijen die gebruik zouden gaan maken van het gebouw. 'Niet alleen moesten er twee scholen samen in dit gebouw, ook sportverenigingen en het gemeenschapsleven komen hier samen. De christelijke school wilde haar identiteit terug laten komen in het ontwerp, maar dat gold ook voor de openbare school. De turnvereniging had een gymzaal van een bepaalde grootte nodig om aan de competitie mee te mogen doen. Voor ons was het een zoektocht naar het vinden van de goede balans tussen de verschillende partijen. En hoe ziet Baflo er over dertig jaar uit? Wat als er dan veel minder kinderen in het dorp zijn, kunnen bepaalde ruimtes dan ook worden gebruikt voor bijvoorbeeld zorgdoeleinden?' Montesano vult aan dat zij, om tot een goed resultaat te komen, op veel momenten de samenwerking met het dorp en alle gebruikers van het kindcentrum heeft opzocht. 'Met als resultaat dat de gebruikers met trots vertellen: "dat is mijn gebouw!"'

Toekomstbestendig

Bij een toekomstbestendig gebouw hoort in de ogen van het gemeentebestuur - de opdrachtgever van het project - geen gasaansluiting meer. De Marciaborg is all electric en energieneutraal dankzij zonnepanelen op het dak. Het gebouw wordt in zijn warmtebehoefte voorzien door twee brine/water-warmtepompen. 'Het bijzondere daaraan is dat ze ook het tapwater verwarmen', zegt Jeroen Jonge Poerink van installateur Aalbers. 'De vorige generatie warmtepompen kon water tot 40, 50 graden verwarmen, genoeg voor verwarming maar te weinig voor waterleidingen, want die moet je op 65 graden kunnen doorspoelen om legionellabesmetting te voorkomen. Deze nieuwe variant kan die temperatuur leveren, en dus hoefden we geen doorstroomverwarmers te installeren. Die stroomvreters vallen in een duurzaam gebouw altijd wat uit de toon.' De luchtbehandeling wordt aangestuurd op basis van CO2-sensoren per lokaal.

'Brandscheidingen zijn belangrijke veiligheidsmaatregelen in schoolgebouw'

- Harrie Munnik

Techniek in 't zicht

‘Wat ik leuk vind is dat de scholen de techniek graag aan de leerlingen willen laten zien’, zegt Jonge Poerink. ‘Alle installaties staan in verbinding met het gebouwbeheersysteem, waarvan de gegevens op de digiborden geprojecteerd kunnen worden; dan kunnen de kinderen live zien wat de zonnepanelen doen, hoeveel stroom er wordt verbruikt, hoeveel lucht er wordt afgezogen, et cetera. In de gymzaal wordt dat ook met kleurtjes inzichtelijk gemaakt: als het gebouw warmte vraagt, lichten er rode lampjes op, als er gekoeld wordt blauwe en als er duurzaam evenwicht is groene.’

Ook Montesano is erg enthousiast over het zichtbaar maken van de techniek in het gebouw. ‘Ik ben van oorsprong Italiaanse. Bij een Ferrari vind ik ook alles onder motorkap mooi. Dat geldt ook voor de techniek in een gebouw. Dat mag best zichtbaar zijn, zeker als het is om kinderen daarover te laten leren.’

‘Beter score dan Frisse Scholen B’

- Jos Bouwsema

Interactief leren over duurzaamheid

Bureau 1232 adviseerde over de akoestiek, bouwfysica en installatietechniek. In het adviestraject was het streven om te voldoen aan de richtlijnen voor Frisse Scholen klasse B. ‘Dat is gehaald, op bepaalde punten scoort de Marciaborg zelfs nog beter.’ Bij hen kwam ook het idee vandaan om een koppeling te maken met de reeds genoemde digiborden in de klaslokalen. ‘Je ziet wel op meer scholen dat er bijvoorbeeld in de centrale hal een bord hangt met daarop inzichtelijk wat de zonnepanelen op dat moment opwekken. Wij wilden graag een stapje verder gaan. Door de koppeling met de digiborden kan er in het klaslokaal meegekeken worden. Op die manier kun je er veel meer lessen aan koppelen’, vertelt Jos Bouwsema. ‘Het wordt een stuk interactiever voor de leerlingen.’

Brandveiligheid

Bureau 1232 schakelde Munnik Brandadvies in voor brandveiligheidsadvies. ‘In de ontwikkelfase zijn wij nauw betrokken geweest. Iedere aanpassing in het bouwplan kregen wij onder ogen, zodat wij konden controleren of die aanpassing ook gevolgen had voor de brandveiligheid. Dat ging soms slechts om detailleringen, maar het zijn wel belangrijke details’, vertelt Harrie Munnik. ‘Dankzij ons advies zijn er bijvoorbeeld op meerdere plaatsen brandscheidingen geplaatst, die ervoor zorgen dat wanneer er brand uit zou breken, kinderen en volwassenen het gebouw tijdig kunnen verlaten. Dat is in een schoolgebouw een belangrijke veiligheidsmaatregel.’

‘De school moest echt in het Groninger landschap passen’
- Beatrice Montesano

Trots

Hesco Bouw tekende voor de bouw van de Marciaborg. In de aanbesteding kwam bij hen duidelijk naar voren hoezeer zij de kinderen wilden betrekken bij de bouw. ‘Ons plan van aanpak en de aanneemsom zijn voor de gemeente bepalend geweest om ons de bouw te gunnen’, vertelt Jeroen Dijkhuis. ‘Wij zijn er trots op wat we neergezet hebben. Het is echt een mooi gebouw geworden. Het past prachtig in de omgeving.’

Centimeterwerk

De kinderen van obs Noordewier en cbs Ichthus werden regelmatig door Hesco Bouw en partners bij de hand genomen om de bouw van dichtbij mee te maken. ‘Door middel van workshops, rondleidingen en het af laten leggen van interviews hebben we hen erg bij de bouw betrokken. Vooral de dag waarop de leraren staakten en Hesco Bouw samen met de bouwpartners door een doe-en-beleefochtend voor alle leerlingen de lessen overnam, was een leerzame dag. Voor ons was het nog een uitdaging om voor de Cito-toets het gebouw dicht te krijgen, zodat we de achtstegroepers niet teveel tot last zouden zijn tijdens deze toets. Dat is goed gelukt.’ De grootste uitdaging was echter al vrij in het begin. ‘Het op de bouwlocatie krijgen van de boorstelling was letterlijk centimeterwerk. We moesten met een transport van 32 meter lang en 3,5 meter breed en met een gewicht van 148 ton door Rasquert. Van tevoren hebben we dit goed gecommuniceerd zodat er geen auto’s geparkeerd zouden staan. Het heeft heel wat zweetdruppels gekost, maar het lukte uiteindelijk zonder ook maar een krasje schade achter te laten’, besluit Dijkhuis.

KINDCENTRUM MARCIABORG, BAFLO

Opdrachtgever : Gemeente Winsum

BOUWTEAM

Architect : KAW-architecten
Adviseur brandveiligheid : Munnik Brandadvies
Adviseur installaties : Bureau 1232
Constructeur : Ingenieursbureau Dijkhuis
Aannemer : Hesco Bouw
Installateur : Aalbers Installatietechniek

ONDERAANNEMERS & LEVERANCIERS

Levering bouwmaterialen : Bouwcenter Meijer
Staalconstructie : Olijve Constructie
Levering en montage van Digimate deuren, hang- en sluitwerk en Zorgplus schuifdeursystemen : BPZ

